

DIVADELNI-NOVINY.CZ

1. Poslední sbohem kamarádovi z nejbližších Ivanu Misařovi

28.07.2024 divadelni-noviny.cz - Alfred Strejček

Odkaz na originál

Klíčová slova: Činoherní; Ostravská

Divadelní noviny Názory – Glosy Zprávy Umění je taky umění. Nejpevnější plachty má mít prám, aby spustil kotvy v ráji. Dobré je, když umíš sám.

Horší je, když ostatní ti pomáhají...

(Bulat Okudžava v překladu Václava Daňka)

Ivan Misař uměl sám a přesto byl kdykoliv připraven pomoci druhým. Jeho rodina i přátelé by mohli tato slova potvrdit. Jsem jeden z nich a chci podat svědectví.

Potkali jsme se v září 1960 v prvním ročníku herectví na brněnské JAMU. Ivan se brzy stal zvláštním svorníkem nás všech. Začali jsme mu říkat "Pilíř" a nemysleli jsme to ironicky. Ivan jím byl. Absolvoval v titulní roli ve hře Konstantina Simonova Čtvrtý. O hru nevalné úrovně diváci zájem neměli. Zpětně si uvědomuji, že šlo v té době o povinné uvedení jedné sovětské hry absolventským ročníkem. Ivan ale podal strhující výkon v postavě válkou rozpolčeného intelektuála. Řekl bych, že hrál sám sebe. V ostatních představeních našeho absolventského repertoáru (F. Schiller: Don Carlos, V+W: Nebe na zemi, E. F. Burian: Vojna) hrál pomenší, ale výrazné role v řádu dramatickém i komediálním.

Ještě před vstupem na JAMU chodil Ivan na divadelní konzultace k brněnskému herci Karlu Meisterovi, jím byl silně ovlivněn. V prvním ročníku nás vedli další dva vynikající herci Státního divadla. Jarmila Lázničková a Rudolf Krátký. I v dalších předmětech souvisejících s naší profesí jsme měli velké štěstí na další velké osobnosti brněnské divadla – Vlastu Fialovou, Jarmilu Kurandovou, Janu Kuršovou a Jiřinu Ryšánkovou. Dále nás učili Miloš Hynšt, Jiří Maršík, František Kunc a teoretické předměty Zdeněk Srna, Karel Bundálek a Vojtěch Jestřáb.

Našimi ročníkovými spolužačkami byly Jana Andresíková, Jana Hlaváčková, Jiřina Petrů, Helena Malehová – Šimková, mužskou část tvořili František Derfler, Jan Heger, Ladislav Mareček, Ivan Misař, Jiří Mucha, Alfred Strejček a Ladislav Županič.

Jak jsem zmínil v úvodu, Ivan se stal středobodem ročníku a vyvažoval občasně narušení kázně trojicí Županič, Derfler, Strejček. Ivanova pozice vyplynula přirozeně z jeho nатуry – no prostě pilíř a sloup ročníku.

V roce 1964, kdy jsme se loučili s naší Almou Mater, odešel do svého prvního angažmá v Divadle Petra Bezruče v Ostravě. Vstoupil do kolektivu vedeného režisérem Janem Kačerem a v té době už renomovaných herců, kterými byli Petr Čepek, Nina Divíšková, Jiří Hrzán, František Husák, kteří po nedlouhé době jako kolektiv odešli do Prahy a založili tam legendární Činoherní klub.

Ostravská éra patřila v uměleckém životě Ivana Misaře k nejšťastnějším životním údobím. Po odchodu výjimečných kolegů se Ivan svým typem do repertoáru ostravského divadla pro mládež příliš nehodil a protože měl modrou knížku (osvobození od povinné vojenské služby), rozhodl se rozšířit své divadelní herecké povolání o režii, kterou vystudoval opět v Brně na JAMU. Jeho intelektuální i studijní schopnosti ho k této nové roli předurčovaly. Další jeho životní období bylo i nadále spojeno s Ostravou. Režiroval nejenom v divadlech, ale také v televizi i v rozhlasu. Významnou etapou jeho života bylo pedagogické působení na divadelním oddělení ostravské konzervatoře. Vychoval řadu vynikajících herců, z nichž jmenuji alespoň držitele Ceny Thálie Lumíra Olšovského. Pedagogická činnost mu byla po několika letech zakázána z politických důvodů, podařilo se mu ale, jako hostujícímu režisérovi, pracovat na několika scénách převážně severomoravských divadel. Od roku 2005 působil jako dramaturg a režisér Těšínského divadla. Jednu Ivanovu inscenaci, kterou uvedl s tímto souborem v autorské dramaturgii Milana Calábka, jsem viděl při jejich hostování v Praze. Byla vynikající a jedním z diváků, kteří vyslovili obdiv Ivanovi i celému souboru byl Václav Havel. Divadelní zkušenosti Ivana přivedly i do výběrové komise pro udělení Thálie v oboru muzikál opereta.

Ve vzpomínkách relativně nedávných jsem Ivana požádal o režii svých projektů, do kterých byla zapojena především Jitka Molavcová, houslistka Halina Františáková a kytarista Štěpán Rak. Ivanova režijní pomoc byla ve ztišené soustředěnosti na civilní vyznění a zakomponování hudby citlivě korespondující s celkem. Ivanovi jako režisérovi jsem zcela věřil také proto, že nám kamarádství nebránilo i v ostřejší výměně názorů. Za všechny projekty jmenuji alespoň Chalíla Džibrána, W. Shakespeara, J. J. Rousseaua, či kompozice Krajinou domova. A CD nahrávku židovského humoru Ani v ráji není dobré být sám.

V celém našem hereckém ročníku jsme měli a stále ještě i v jeho zbytku máme upřímné kamarádské vztahy a od našeho absolutoria v roce 1964 až do letošního 5. července (to jsme se s Ivanem setkali naposledy) jsme se rok co rok pravidelně setkávali. Ještě jedno jméno patří k nám všem, náš profesor Rudolf Krátký, který se stal ve všech setkáních jedním z členů naší rodiny.

Ivane, odešel jsi po Františku Derflerovi, Honzovi Hegerovi a Láďovi Županičovi jako poslední z mých nejbližších kamarádů. S Tebou odchází i velký kus mne samotného. Opět nás předešel čas a ocitli jsme se na pomezí světa, který řídí už jen ten Nejvyšší.

Útěcha je lichá, lítost nepříhodná, jak studený kabát do mrazu – říká básník, kterého jsme oba milovali a jehož verši jsem uvedl toto poslední sbohem Tobě Ivane.

Za sebe i za Jitku poděkování za jedno krásné celoživotní přátelství naplňující samotnou podstatu života.

Tvoji Fred a Jitka

